

Τούρκος με καπέλο μαρκησίας

Ευαγγελία Μπίμπαση

Ήσουν μικρή θυμάσαι; Κρυβόσουν και βύζαινες τα κάτω χείλη σου. Άρχισες να μεγαλώνεις σ' ένα χωριό, σ' ένα σπίτι. Σ' ένα σπίτι που είχε και «αρμπαλίκι». Ένα «αρμπαλίκι» γεμάτο οπωροφόρα δένδρα. Μια αχλαδιά, μια βερικοκιά, αμυγδαλιές και μουριές. Και δίπλα η αυλή με τη ροδιά, τις ακακίες και τα λουλούδια, ζουμπούλια, κρίνα, βιολέτες και ό,τι μπορούσε να φυτρώσει και μόνο του. Κι εσύ ανακάλυπτες τον κόσμο μέσα σε μία λαξεμένη σκάφη που έφτιαξε ο θρακιώτης παππούς και την έφερε από την αλησμόνητη πατρίδα. Εκεί μέσα πάνω σε μια κουβερτούλα, κεντημένη από τη μαμά, εσύ αντικρίζεις τα λουλούδια της ροδιάς. Άπλωνες τα χεράκια σου να πιάσεις τα ροδοκόκκινα άνθη της. Γευόσουν το άρωμα των ζουμπολιών. Ένα άρωμα που θα κουβαλήσεις μαζί σου στο τσιμέντο της μεγαλούπολης. Αναπτυσσόσουν κανονικά. Μίλησες πριν περπατήσεις. Περπάτησες κλείνοντας τον πρώτο χρόνο της ζωής σου σ' ένα όμορφο χωριό πάνω σ' ένα βουνό όπου ζούσαν συγγενείς της μαμάς και μας φιλοξένησαν. Εκεί έμελλε να κάνεις και τα πρώτα βήματα της Ιατρικής σαν αγροτική ιατρός στα εικοσιτέσσερά σου χρόνια.

Από παιδί η παρατηρητικότητα σου ήταν έντονη. Πριν ακόμη περπατήσεις γύρω στους 11 μήνες της ζωής σου είπες μια χαρακτηριστική φράση. Δεν ξέρω βέβαια αν εσύ τη θυμάσαι εκ του φυσικού ή αν τη θυμάσαι, επειδή την έλεγαν οι άλλοι: «Μαμά, Μπέμπα βελόνα τάτσι. Α!!!». Μπέμπα λέγανε τη μεγαλύτερη εξαδέλφη μας, την Ευτυχούλα, η οποία είχε σπάσει μια βελόνα κι εσύ το πρόφθασες στη μαμά. Δύο τρία χρόνια μετά, όταν η θεία Φεγγάρα έρχεται στο σπίτι, για να συναντήσει τον αγαπημένο της για λίγο, να πουν δυο κουβέντες, μόλις μπαίνεις εσύ στο δωμάτιο, ο Αβραάμ, έτσι ήταν το όνομα του νέου, ο οποίος εργαζόταν σαν σιδηράς, μπαίνει κάτω από το τραπέζι, για να μην τον δεις και το μαρτυρήσεις. Αλλά εσένα δε σου ξεφεύγει τίποτε. Είδες μόνο τα χέρια του, και το μαύρο χρώμα γύρω από τα νύχια του έφθανε, για να τον προδώσει σε σένα. Αμέσως ανεφώνησες: «Ο Αβραάμ είναι εδώ!».

Τα χρόνια περνούσαν όμορφα στο χωριό. Κι εσύ μην ήταν πλούσια χρόνια. Εμείς είχαμε πολλά να χαρούμε. Το χωριό όλο μια γειτονιά για μας. Από μικρά μάς στέλνανε και στην πλατεία του χωριού για θελήματα. Νιώθαμε ελεύθερα και ασφαλή.

Με τη φιλενάδα σου την Ευγενούλα παίζατε εκτός από τις κούκλες και άλλα παιχνίδια. Σκαρβάνε το «σινεμά»: λίγα ροδοπέταλα διαφόρων αποχρώσεων σε μια τρυπούλα μέσα στο χώμα και πάνω

ένα μικρό κομμάτι γυαλί. Αλλά τι ήταν και εκείνες οι «χελιδονοφωλιές» που πετούσατε στους περαστικούς; Στην κατηφόρα του Μανδρούκα είχε μπόλικη ιλύ. Ρίχνατε λίγο υγρό πάνω στην ψιλή σκόνη που κρατούσατε στο χέρι σας και η «χελιδονοφωλιά» ήταν έτοιμη να εκσφενδονιστεί!

Εσύ ήσουν από τις πρώτες στο χωριό και, όταν δίνανε πρωτεία, έκανες το παν και ήσουν συνεπής με τις θέσεις των πρώτων. Για θυμήσου... Ήταν αποκρίες και στο Σπίτι του Παιδιού θα δίνανε παράσταση κουλκιοθέατρου και είπαν ότι όποια παιδιά ήταν ντυμένα καρναβάλια θα καθόντουσαν στις πρώτες θέσεις. Αυτό ήταν. Για πότε έβαλες φτερά στα πόδια σου και βρέθηκες στο πατρικό μας! Στη μικρή καμαρούλα που χρησιμοποιούσαμε για κουζίνα βρίσκεις τη μαμά και της εξηγείς τους λόγους της φούριας σου. Και εκείνη δεν άργησε να φτιάξει μια τούρκικη βράκα από το καρό φανελένιο ύφασμα, δώρο της νονάς σου. Σου έβαλε κι ένα ζωνάρι, βρέθηκε και το ανάλογο φέσι, και έγινες Τούρκος σωστός! Ακόμη και Τούρκος για την πρώτη θέση! Αλλά όχι. Αυτό δε θ' άφηνες ποτέ να συμβεί στη ζωή σου. Τότε ήταν η αθωότητα των τεσσάρων, πέντε χρόνων. Η αναμνηστική όμως φωτογραφία είναι μια εικόνα αθώου παιδιού που φορά μια τούρκικη βράκα και ένα δανεικό καπέλο μαρκησίας. Ένας τούρκος με καπέλο μαρκησίας —μια και το απαιτούσαν οι περιστάσεις.

